

„Milí přátelé, soudruzi a soudružky...”

Ladislav Hejdánek

♦ projev, česky, vznik: 24. 12. 1958 ♦ poznámka: proslov v závodním rozhlasu Ústavu epidemiologie a mikrobiologie o Lionu Feuchtwangerovi

♦ speech, Czech, origin: 24. 12. 1958

[Milí přátelé, soudruzi a soudružky...] [1958]

24. 12. 1958

Milí přátelé, soudruzi a soudružky,

ZV [závodní výbor – pozn. red.] naší ústavní odborové organizace rozhodl, že čas od času bude v závodním rozhlasu vzpomenu rozmanitých významných lidí i událostí. A tak dnes věnujeme svou pozornost významnému německému spisovateli, Lionu Feuchtwangerovi, který přede dvěma dny zemřel v Los Angeles ve Spoj. státech.

Feuchtwanger se narodil 7. července 1884 v Mnichově. Jeho hlavní síla byla v historickém románu. Jestliže čerpal náměty s minulosti, nechtěl tím nikterak utíkat ze současných těžkostí a svízeli; naopak, Feuchtwanger historii programově aktualizuje, historických námětů si používá jako ostrého světla, kterým prosvítí všechny současné problémy. V dějinách hledá poučení a účinnou zbraň pro dnešní zápasy. Několik románů věnuje přímo boji proti fašismu. Svým neohroženým bojem proti fašismu také na neliterární půdě se jednoznačně zařadil mezi pokrokové spisovatele našeho věku. I když v mnoha ohledech názorově nedospěl k socialismu, tolik viděl, že ruská revoluce a budování socialismu v SSSR a potom dalších zemích je nadějí pro celé lidstvo. Pro své názory i proto, že byl židovského původu, musel F. po roce 1933 uprchnout z Německa, byl nějaký čas v ČSR, pak žil ve Francii a od r. 1940 v USA. Po celou dobu vystupoval veřejně, hájil demokracii, pokrok i socialismus proti všem útokům. Patřil k těm kruhům pokrokové liberální inteligence, která před válkou i během války organisovala světové hnutí na obranu kultury proti fašistickému barbarství. Byl jedním z největších současných světových spisovatelů-humanistů.

Vzpomínajíc ho, přečteme si malý úryvek z románu „Lišky na vinici“, kde je skvěle ukázáno na osobnost Voltairovu a na její podvojný charakter.

čtení

od 407: A přicházeli lidé a stále...

až 410: zbarveny zimou a radostí.